

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/42 van 15 juni 2021

betreffende

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende de ondersteuning van cultureel-erfgoedwerking
roepnaam	(Cultureel-erfgoeddecreet)
datum	zoals bezorgd aan de VTC op 28 mei 2021

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna de "VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: het "**e-govdecreet**"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de "**AVG**"), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "**WVG**");

Gelet op het verzoek om advies van 28 mei 2021 van de heer Luc Delrue, secretaris-generaal van het Departement Cultuur, Jeugd & Media (CJM);

Gelet op de schriftelijke procedure;

Brengt het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De secretaris-generaal van CJM (hierna de “adviesvrager”) verzocht bij e-mail van 28 mei 2021 om het advies van de VTC over een voorontwerp van decreet houdende de ondersteuning van cultureel-erfgoedwerking (hierna het “Ontwerp”), meer bepaald over Hoofdstuk 7: “Bepalingen inzake gegevensverwerking” (cfr. art. 89-92 van het Ontwerp).
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Cultureel-erfgoeddecreet van 24 februari 2017 (hierna “**Cultureel-erfgoeddecreet**”) is het belangrijkste instrument van de Vlaamse overheid voor de ondersteuning van de cultureel-erfgoedwerking in Vlaanderen en de Nederlandstalige organisaties in Brussel. Het groepeert alle types werking onder een gemeenschappelijke koepel van functies (basistaken) en dienstverlening.
4. Vanaf de inwerkingtreding van het Cultureel-erfgoeddecreet in 2017, werden verschillende instrumenten geëvalueerd. De evaluaties brachten enkele verbeterpunten naar boven, waardoor het decreet dient te worden geoptimaliseerd. Bij de optimalisatie van het decreet ligt de focus op het verbeteren van de processen en het verminderen van de planlast, en op enkele inhoudelijke herzieningen.
5. De bepalingen die aan de VTC voor advies wordt voorgelegd zijn de volgende artikelen uit “**Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking**” en gaan als volgt:

“Art. 89. De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet, om de doelstellingen vermeld in artikel 4 van dit decreet te kunnen bereiken.

Organisaties die op basis van dit decreet een aanvraag indienen mogen persoonsgegevens verwerken in het kader van die indiening bij de administratie en de uitvoering van hun taken zoals bepaald in het kader van dit decreet. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° medewerkers van de organisaties;
- 2° leden van commissies en experten;
- 3° contactpersonen bij de organisaties;
- 4° personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
- 2° financiële gegevens;
- 3° opleidingsgegevens;
- 4° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 5° gegevens over expertise.

Art. 90. De administratie vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij gebrek daaraan kan de administratie die gegevens verkrijgen bij de aanvrager. De

administratie wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

1° de tewerkstellingsgegevens van de aanvrager met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;

2° het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Art. 91. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, conform artikel 5, 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen dient rekening te worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers.

Art. 92. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van deze gegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Tevens kan de Vlaamse Regering de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt nader omschrijven.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de **personen** van wie gegevens (bijvoorbeeld het rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens) worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- medewerkers van de organisaties;
 - leden van commissies en experten;
 - contactpersonen bij de organisaties; en
 - personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.
7. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens waaronder mededelingen, en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een **rechtvaardigingsgrond** vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen in artikel 9 en eventueel in artikel 10 AVG¹, en dat de in randnummer 9 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden.
9. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de

¹ Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.²

10. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)³ of punt e)⁴ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden met het oog op de voorzienbaarheid van de norm en om een toesting aan de AVG mogelijk te maken:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁵;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁶; en
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁷.
11. De VTC constateert alvast dat uit de tekst van het Ontwerp en de Memorie van Toelichting, wel kan afgeleid worden:
- wat het doeleinde is van de vooropgestelde verwerkingen (art. 4 van het Ontwerp);
 - welke persoonsgegevens zullen worden verwerkt (art. 89, vierde lid van het Ontwerp);
 - wie de betrokkenen zijn (art. 89, derde lid van het Ontwerp, zie ook randnummer 6);
 - wie de verwerkingsverantwoordelijke(n) zijn: de administratie en de organisaties die op basis van het Ontwerpdecreet een aanvraag indienen (art. 89, eerste en tweede lid van het Ontwerp).
12. Het is positief dat in het decreet al een “Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking” (artikel 89-92) werd opgenomen.
13. De Memorie van Toelichting geeft enkele verduidelijkingen bij de artikelen in het hoofdstuk en bepaalt o.a. dat artikel 89 als rechtsgrond dient waarop de administratie en andere betrokken organisaties zich kunnen baseren bij het verwerken van persoonsgegevens in kader van de uitvoering van het Ontwerp. Noch het Ontwerp, noch de memorie

² Zie DEGRAVE, E., *“Le-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v.. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

³ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;”

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁵ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁶ Zie ook artikel 5.1.e), AVG

⁷ Als er meerdere verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

van toelichting vermelden op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC beveelt aan deze **rechtvaardigingsgrond** toe te voegen aan het Ontwerp⁸.

14. De VTC wijst erop dat wanneer er financiële gegevens worden verwerkt, deze gegevens als gevoelige gegevens of gegevens van zeer persoonlijke aard worden beschouwd⁹, wat een extra reden is om ze omzichtig te behandelen.

3. Doelbinding

15. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

16. De volgende doeleinden worden in **artikel 4** van het Ontwerp vermeld:

“Dit decreet heeft tot doel om de zorg voor en omgang met cultureel erfgoed te bevorderen door een cultureel-erfgoedveld uit te bouwen, een kwaliteitsvolle en duurzame cultureel-erfgoedwerking te bevorderen en de maatschappelijke inbedding van cultureel erfgoed te vergroten.

Dit decreet doet dat door:

1° organisaties en cultureel-erfgoedgemeenschappen te ondersteunen in het kwaliteitsvol uitoefenen van cultureel-erfgoedwerking;

2° een verdere ontwikkeling en toepassing te stimuleren van verschillende cultureel-erfgoedpraktijken;

3° samenwerking en afstemming te stimuleren met het oog op het versterken van een netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties, cultureel-erfgoedgemeenschappen en beheerders van cultureel erfgoed dat expertise ontwikkelt, uitwisselt en ter beschikking stelt;

4° internationale samenwerking, uitwisseling en promotie te bevorderen;

5° de cultureel-erfgoedbeleving bij burgers en cultureel-erfgoedgemeenschappen te stimuleren en te vergroten;

6° duurzaamheid, maatschappelijke en culturele diversiteit en digitaal beleid te stimuleren;

7° steden en gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie te betrekken.”

17. De VTC is van oordeel dat het doel welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

18. Artikel 4.7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

19. Het Ontwerp doet dit met artikel 89, eerste en tweede lid:

“De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet, om de doelstellingen vermeld in artikel 4 van dit decreet te kunnen bereiken.

De organisaties die op basis van dit decreet een aanvraag indienen mogen persoonsgegevens verwerken in het kader van die indiening bij de administratie en de uitvoering van hun taken zoals bepaald in het kader van dit decreet. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens.”

20. De administratie wordt gedefinieerd in artikel 3, 1° van het Ontwerp als *“de dienst die bevoegd is voor het cultureel erfgoed”*. De *“organisaties”* waarvan sprake in artikel 89, tweede lid worden niet als dusdanig gedefinieerd in het Ontwerp. Als het Ontwerp hier verwijst naar een collectiebeherende organisatie, cultureel-erfgoedorganisatie én de culturele archiefinstelling in de zin van art. 3, 4°, 7° en 9° van het Ontwerp, is het aanbevolen om dit te verduidelijken

⁸ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

⁹ Guideline WP29 over DPIA p 11 punt 4.

in artikel 89 van het Ontwerp om verwarring te vermijden. Afhankelijk van het voldoen aan de criteria om onder een bepaalde categorie van Vlaamse instanties te vallen¹⁰ (waarbij subsidiëring een belangrijke rol kan spelen) kunnen deze organisaties onder het toepassingsgebied van het e-govdecreet en de VTC vallen¹¹.

21. De AVG legt de aanstelling van een **functionaris voor de gegevensbescherming** op (artikel 37 AVG)¹². De VTC beveelt aan dat de tussenkomst van de functionaris voor de gegevensbescherming voor relevante aspecten van de geplande verwerkingen, zoals eventuele doorgiften van persoonsgegevens, zou verankerd worden in de regelgeving. In de mate dat de in het Ontwerp bedoelde organisaties geen Vlaamse bestuursinstanties zijn die onder het e-govdecreet vallen (en zo al daartoe verplicht zijn), zou de verplichting tot het aanstellen van een functionaris kunnen opgelegd worden als extra beschermingsmaatregel.
22. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke(n) moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹³ voor de voorziene verwerking van persoonsgegevens al dan niet noodzakelijk is.

5. Minimale gegevensverwerking

23. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
24. De **categorieën van betrokkenen** worden aangeduid in artikel 89, derde lid van het Ontwerp:
 - medewerkers van de organisaties;
 - leden van commissies en experts;
 - contactpersonen bij de organisaties; en
 - personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.

¹⁰ Het e-govdecreet verwijst in artikel 2, 10°, naar bepaalde instanties bedoeld in het Bestuursdecreet: "10° instantie: een instantie van de Vlaamse overheid als vermeld in artikel 1.3, 1°, van het Bestuursdecreet van, een instantie van een lokale overheid als vermeld in artikel 1.3, 5°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, een instelling met een publieke taak als vermeld in artikel 1.3, 6°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 of een milieu-instantie als vermeld in artikel 1.3, 7°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018,"

¹¹ <https://overheid.vlaanderen.be/digitale-overheid/is-uw-organisatie-een-vlaamse-bestuursinstantie>

¹² Voor richtlijnen hierover, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming>)

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "CBPL")

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

¹² Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>)

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹³ Voor richtlijnen over, zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>)

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

25. De VTC stelt vast dat het Ontwerp enkele **categorieën van gegevens** aanduidt in artikel 89, vierde lid van het Ontwerp. Het gaat over:
- rijksregisternummer, identificatienummer van de sociale zekerheid of andere identificatiegegevens;
 - financiële gegevens;
 - opleidingsgegevens;
 - loon- en tewerkstellingsgegevens; en
 - gegevens over expertise.
26. Het Ontwerp stelt in art. 89, vierde lid dat “andere identificatiegegevens” zullen worden verwerkt. Voor de VTC is het niet voldoende duidelijk over welke concrete categorieën gegevens het dan zal gaan. De VTC beveelt daarom aan deze identificatiegegevens verder uit te werken en te verduidelijken, eventueel in een besluit van de Vlaamse Regering.
27. Bovendien stelt het Ontwerp in artikel 90 dat “minstens” de genoemde categorieën persoonsgegevens worden overgedragen aan de RSZ en aan het Rijksregister. De VTC beveelt aan om de gegevens, die zullen worden meegedeeld aan de RSZ en aan het Rijksregister, of eventueel aan andere instanties in het Ontwerp zelf te specificeren. Moesten deze nog aan andere instanties worden meegedeeld, dient dit ook – voor zover deze al bekend zijn- in het Ontwerp te worden opgenomen.
28. Het Ontwerp bepaalt bovendien dat het **rijksregisternummer** zal worden verwerkt. De VTC wijst op het derde lid van paragraaf 1 van artikel 8 van de wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen:
- “§ 1. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang. De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen. Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.”*
29. De VTC stelt vast dat artikel 89, vierde lid van het Ontwerp kan dienen als decretale basis voor het **gebruik** van het rijksregisternummer. In het geval er **toegang** nodig zou zijn tot informatiegegevens in het Rijksregister, of om er een **mededeling** van te verkrijgen, zal er echter wel nog steeds een machtiging nodig zijn van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken zoals omschreven in artikel 5 van de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen. Het is op basis van het Ontwerp niet duidelijk of dit het geval is.
30. In het Ontwerp wordt specifiek de opvraging¹⁴ geregeld van persoonsgegevens bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (“**RSZ**”) wat betreft de tewerkstellingsgegevens en bij het Rijksregister van de natuurlijke personen (“**Rijksregister**”) wat betreft het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers.
31. De VTC gaat ervan uit dat gezien de vele betrokken organisaties mogelijk een aantal van de ontvangende organisaties nog niet zijn aangeduid als **ontvangers** van de persoonsgegevens. Voor zover deze gekend zijn, worden ze best aangeduid in het Ontwerp. De VTC beveelt ook aan om in een uitvoeringsbesluit aan te duiden welke diensten van de organisaties/overheden toegang zullen hebben tot welke data.
32. Voor wat de mededeling van persoonsgegevens betreft, zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

¹⁴ Bij de opvraging van persoonsgegevens bij de aangeduide bronnen, zullen er natuurlijk ook bepaalde identificatiegegevens aan de bronnen worden doorgegeven. De tussenkomst van een dienstenintegrator zoals vastgelegd (zie infra) beperkt het doorgeven van andere gegevens (bv op basis van de identificatie van de opvragende dienst).

33. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid¹⁵ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁶ tenzij de uitzonderingsbepaling geldt die hiervoor al werd vermeld.

6. Bewaartermijn

34. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

35. Wat de **bewaartermijn** van de gegevens die in het kader van het Ontwerpdecreet worden verwerkt, wordt in artikel 91 het volgende bepaald:

“De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt, conform artikel 5, 1, e), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van deze bewaartermijnen dient rekening te worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers.”

36. Er wordt daarbij verwezen naar de relevante bepaling in het Bestuursdecreet van 7 december 2018. In de Memorie van Toelichting wordt daarover het volgende gesteld:

“Voor wat betreft de bestuursdocumenten van de Vlaamse Overheid, wordt in het algemeen al aan die voorwaarde uitvoering gegeven door Afdeling 5. “Beheren, bewaren en vernietigen van bestuursdocumenten” van het Bestuursdecreet (07/12/2018).

Art. III.81 van het Bestuursdecreet bepaalt daarbij dat voor elke categorie van bestuursdocumenten beheersregels worden opgesteld die onder meer een bewaartermijn en een definitieve bestemming (vernietiging ofwel een permanente bewaring) bevatten. De selectieregels worden gepubliceerd in het serieregister dat online beschikbaar is. Het is naar die beheersregels waarnaar in dit artikel verwezen wordt.”

37. Het Ontwerp bepaalt dat de bewaringstermijn kan worden bepaald in de beheersregels en dat er rekening dient te worden gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dossiers. De VTC wijst erop dat deze beheersregels meestal minimale bewaringstermijnen betreffen en geen maximale voor de bescherming van de persoonsgegevens. Er zou in het kader van de verwerking van persoonsgegevens echter eerder verwezen moeten worden naar het register van de verwerkingsactiviteiten, zoals bedoeld in artikel 30 AVG. Dit register kan dan nog worden geïntegreerd in de beheersregels.

38. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp zelf één of meerdere bewaartermijn(en) te bepalen, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen. Zo nodig kunnen details worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering als die daarvoor gedelegeerd wordt.

7. Juistheid

39. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

¹⁵ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

¹⁶ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

40. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan om die op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen.

8. Rechten van de betrokkenen en transparantie

41. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
42. De VTC is dus van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplicht op te nemen vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 42, met eventuele verwijzing naar een privacyverklaring op een formulier of website, zodat het voor de betrokkenen (wiens gegevens verwerkt zullen worden) zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het duidelijk is tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten inzake bescherming van persoonsgegevens.
43. Voor zover er aanvraagformulieren zouden worden opgesteld, zouden bepaalde vermeldingen daarin opgenomen moeten worden. Alle organisaties moeten in hun contacten met de betrokkenen en minstens op hun websites de nodige vermeldingen opnemen.

9. Beveiligingsmaatregelen

44. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
45. De VTC wijst erop dat aangezien het mogelijk delicate gegevens betreft, een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
46. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom.²⁰
47. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (http://vtc.corve.be/docs/VTC_VEILIGHEID_referentiemaatregelen-vs-01.pdf)

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁰ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
48. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.²¹
49. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.²²
50. De VTC beoordeelt het positief dat er in het Ontwerp verwezen wordt naar beveiliging van gegevens en passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen. Dat geldt zeker voor artikel 90 van het Ontwerp, waarin opgelegd wordt dat beroep wordt gedaan op bevoegde dienstenintegratoren voor de mededeling van persoonsgegevens.

III. BESLUIT

51. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat bij voorkeur daarin en anders in uitvoeringsreglementering volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- het bepalen van de rechtvaardigingsgrond van de verwerking onder de AVG (luik 2);
 - het verduidelijken van welke instanties moeten worden begrepen onder “organisaties” als verwerkingsverantwoordelijke(n) (luik 4);
 - het verduidelijken van de “andere identificatiegegevens” die zullen worden verwerkt (luik 5);
 - het verder uitwerken van de bewaartermijn(en) (luik 6);
 - het uitwerken van bepalingen over de juistheid (luik 7) en
 - het uitwerken van transparantiemaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-06-23 10:31:45 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

²¹ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>